

Typy studijní neúspěšnosti – sumarizace výsledků analýz a poznatků z celouniverzitních průzkumů

<http://strategie.rect.muni.cz/>

Více informací k tématu v interní sekci [Data a analýzy](#)

Odbor pro strategii, Rektorát MU

11. 9. 2018

1 Základní statistika počtu neúspěšných studií na MU

Za období 12 měsíců, 1. 11. 2016 – 31. 10. 2017 (dále také jako „r. 2017“), celkem 6 954 neúspěšných, neboli předčasně ukončených, studií (zanechání studia, nesplnění studijních požadavků),

- Z toho neúspěšná studia v 1. semestru – r. 2017: 2 856, tj. 41 %
- Z toho neúspěšná studia bez kreditů (ze všech semestrů dohromady) – r. 2017: 1 886, tj. 27 %
- Z toho neúspěšná studia se souběhem v den ukončení¹ – r. 2017: 1 261, tj. 18 %
- Z toho neúspěšná studia se souběhem kdykoliv během studia² – r. 2017: 1 940, tj. 28 %
- Z toho neúspěšná studia bez kreditů i bez souběhu (v den ukončení) – r. 2017: 1 456, tj. 21 %
- Z toho neúspěšní – r. 2017: v Bc. 4 454 – tj. 64 %, v dl. Mgr. 601 – tj. 9 %, v NMgr. 1 485 – tj. 21 %, v Ph.D. 414 – tj. 6 %
- Z toho neúspěšní – r. 2017: v prezenční formě 4 993 – tj. 72 %, v kombinované formě 1 961 – tj. 28 %

Rozložení neúspěšných studií v roce 2017 na jednotlivé fakulty

Fakulta	Počet neúspěšných studií 1. 11. 2016 – 31. 10. 2017	Velikost fakulty – počet aktivních studií k 31. 10. 2017
LF	542	4 611
FF	2 174	7 255
PrF	436	3 254
FSS	554	3 146
PřF	626	3 741
FI	569	1 927
PdF	1 007	4 895
FSpS	278	1 271
ESF	768	2 706
Celkem	6 954	32 806

Podíl studií úspěšně absolvujících ve „standardní době studia + 1 rok“ z nastoupených studií uvedeného typu v daném roce

Fakulta	Bc. (2013)	Dl. Mgr. (2010)	NMgr. (2014)	Ph.D. (2009)
LF	58,4 %	59,8 %	79,2 %	10,7 %
FF	25,2 %	56,6 %	54,9 %	8,3 %
PrF	49,0 %	72,0 %	74,5 %	42,2 %
FSS	49,7 %	-	55,3 %	23,7 %
PřF	40,2 %	-	78,0 %	17,8 %
FI	29,9 %	-	44,9 %	17,1 %
PdF	40,3 %	27,7 %	66,9 %	16,7 %
FSpS	48,4 %	-	72,8 %	31,0 %
ESF	25,5 %	44,6 %	54,0 %	6,4 %
Celkem	36,3 %	58,0 %	60,1 %	15,7 %

¹ Studium bylo považováno za mající souběh, pokud právě v den předčasného ukončení studia měla daná osoba ještě jiné aktivní studium (s vyloučením případu, kdy v tento den toto jiné studium teprve začalo – vyloučeno kvůli přestupům).

² Dvě studia byla považována za mající souběh, pokud se doby jejich studia překrývaly alespoň jedním dnem, a to kdykoliv během průběhu nakonec „neúspěšně“ ukončeného studia.

Pro vyhodnocení souběhu daného studia byla vždy brána v potaz všechna studia osoby bakalářského, magisterského, navazujícího magisterského a doktorského typu, prezenční a kombinované formy, nejen na mateřské fakultě neúspěšného studia, ale na celé MU.

2 Typy studijní neúspěšnosti

Typy studijní neúspěšnosti dle výsledků analýz a celouniverzitních průzkumů

	Typ neúspěšnosti Stanovené na základě poznatků z analýz základní populace neúspěšných studií na MU a z výsledků průzkumů Předčasné ukončování studií na MU (cílová skupina: neúspěšní studenti) a Příčiny předčasného ukončování studií z pohledu garantů oborů na MU (cílová skupina – garanti bakalářských a dlouhých magisterských oborů na MU)	Fakta a poznatky
1	Neúspěšnost z důvodu nenaplněného studentova očekávání nebo ztráty motivace	<p>Poznatky z průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (1 531 zúčastněných respondentů):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 64 % neúspěšných Bc. studovalo preferovaný obor i fakultu, pouze 5 % obor „z nouze“ ▪ 60 % všech respondentů si plánuje podat přihlášku na další studium (41 % na MU) ▪ 47 % Bc. (427 osob) ztratilo motivaci ke studiu ▪ 45 % Bc. (416 osob) se nenaplnily jejich představy a očekávání (či byly odlišné) ▪ 42 % Bc. (394 osob) bylo zklamáno z náplně oboru <p>Příčiny neúspěšnosti studentů pohledem garantů Bc. a dl. Mgr. studijních oborů (146 zúčastněných garantů – 91% návratnost):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečně silná motivace přicházejících studentů k zodpovědnému studium (dle 50 % resp.) ▪ Zkreslené představy o reálné časové náročnosti studia daného oboru (dle 38 % resp.) ▪ Mylné představy o intelektuální náročnosti studia daného oboru (dle 36 % resp.) ▪ Nedostatečné vstupní znalosti nezbytných odborných předmětů pro daný obor (dle 33 % resp.) ▪ Mylné představy uchazečů/studentů o náplni oboru a následné zklamání z volby (dle 26 % resp.) <p>Fakta – základní populace průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (6 491 studií):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ V 1. semestru končí v Bc. studiu 48 % ze všech neúspěšných Bc. studií, podobně 37 % v dl. Mgr. a 44 % v NMgr. ▪ V Bc. studiu se mezi neúspěšnými studii jedná ve 30 % o studia ukončená v 1. semestru a zároveň zcela bez kreditů, u dlouhých Mgr. je 24 % z neúspěšných v 1. semestru a bez kreditů, u NMgr. 28 % z neúspěšných v 1. semestru a bez kreditů
2	Neúspěšnost z důvodu neodpovídajících studijních předpokladů přijímaných studentů	<p>Fakta – analýza míry přijetí a zápisů po oborech MU (uchazeči a studenti Bc., dl. Mgr. a NMgr. oborů zapsaní do akademického roku 2017/2018):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Míra přijetí na MU (podíl přijatých studií z těch, která se dostavila k přijímacímu řízení) činí 49 %, na univerzitě jsou obory s mírou přijetí pod 10 % (tedy vysoce výběrové), ale i obory s mírou přijetí mezi 90 a 100 %

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Průměrný percentil TSP přijatých studií na MU je 68, na univerzitě jsou obory, kde percentily přijatých studentů dosahují i hodnot nižších než 10 <p>Fakta – základní populace průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (6 491 studií):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ V 1. semestru končí v Bc. studiu 48 % ze všech neúspěšných Bc. studií, 37 % v dl. Mgr. a 44 % v NMgr. ▪ V Bc. studiu se mezi neúspěšnými studii jedná ve 30 % o studia ukončená v 1. semestru a zároveň zcela bez kreditů, u dlouhých Mgr. je 24 % z neúspěšných v 1. semestru a bez kreditů, u NMgr. 28 % z neúspěšných v 1. semestru a bez kreditů <p>Poznátky z průzkumu mezi garanty Bc. a dl. Mgr. studijních oborů (146 zúčastněných garantů – 91% návratnost):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 30 % odpovídajících garantů uvedlo, že na jejich oboru neexistuje nepodkročitelné kritérium při přijímání uchazečů <p>Příčiny neúspěšnosti ze strany instituce pohledem garantů Bc. a dl. Mgr. studijních oborů (146 zúčastněných garantů – 91% návratnost):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečný zájem uchazečů ke studiu (přijímání i studenti, kteří nemají dostatek předpokladů pro studium) (dle 51 % resp.) ▪ Obsah přijímacího řízení, které dostatečně neověřuje to, co je pro úspěšnost v daném oboru nezbytné (dle 36 % resp.)
3	<p>Neúspěšnost z důvodu studijního selhání</p>	<p>Poznátky z průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (1 531 zúčastněných respondentů)</p> <p>Silný vliv na předčasné ukončení mělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpor k některým předmětům (dle 36 % resp.) ▪ Náročnost výuky a obtížnost studia (dle 31 % resp.) ▪ Příliš vysoké požadavky ze strany vyučujících (dle 26 % resp.) ▪ Nevyhovující vysokoškolský způsob výuky (dle 23 % resp.) ▪ Špatné rozvržení průchodu studiem (dle 22 % resp.) ▪ Přecenění vlastních sil v oblasti znalostí a dovedností potřebných pro obor (dle 21 % resp.) <p>Při přípravě na zkoušky a zápočty apod. u sebe respondenti často pociťovali:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odkládání učení na poslední chvíli (dle 39 % resp.) ▪ Nižší schopnost se na učivo soustředit (dle 31 % resp.) ▪ Nízkou motivaci dosáhnout u zkoušky dobrého výsledku (dle 28 % resp.) ▪ Neochotu investovat do učení příliš mnoho času (dle 27 % resp.) ▪ Nadměrnou míru nervozity (dle 26 % resp.)

		<p>Příčiny neúspěšnosti studentů pohledem garantů Bc. a dl. Mgr. studijních oborů (146 zúčastněných garantů – 91% návratnost):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečně silná motivace přicházejících studentů k zodpovědnému studiu (dle 50 % resp.) ▪ Zkreslené představy o reálné časové náročnosti studia daného oboru (dle 38 % resp.) ▪ Mylné představy o intelektuální náročnosti studia daného oboru (dle 36 % resp.) ▪ Nedostatečné vstupní znalosti nezbytných odborných předmětů pro daný obor (dle 33 % resp.) ▪ Mylné představy uchazečů/studentů o náplni oboru a následné zklamání z volby (dle 26 % resp.)
4	<p>Neúspěšnost z důvodu souběhu více studií (volba lépe vyhovujícího, či nezvládnutí původně plánovaných více studií najednou)</p>	<p>Fakta – analýza souběhů u neúspěšných studií na MU (období 1. 11. 2016 – 31. 10. 2017, 6 954 studií):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pětina neúspěšných studií na MU, tj. 1 261 studií, má v den předčasného ukončení jiné souběžné studium ▪ Bez získaných kreditů předčasně končí 1 886 studií, tj. 27 % neúspěšných. Z nich čtvrtina má v den předčasného ukončení nějaké souběžné studium <p>Fakta – analýza míry přijetí a zápisů po oborech MU (uchazeči a studenti Bc., dl. Mgr. a NMgr. oborů zapsaní do akademického roku 2017/2018):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pro 10 % nově zapisovaných studií (1 042 studií) platí, že daný student se současně zapsal i do dalšího/dalších nových studií (Bc., dl. Mgr. či NMgr. typu) ▪ U 16 % studií, která jsou neúspěšně ukončena v 1. semestru (424 studií z 2 645 neúspěšných v 1. semestru), má daný student v den ukončení ještě jiné aktivní studium ▪ 13 % nově zapisovaných studií (1 343 studií) je už souběžných k jinému aktivnímu studiu daného studenta <p>Poznatky z průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (1 531 zúčastněných respondentů) Silný vliv na předčasné ukončení mělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Volba jiného více vyhovujícího studia (pro 42 % respondentů) ▪ Přecenění vlastních sil při souběžných studiích (pro 19 % respondentů)
5	<p>Neúspěšnost z důvodu upřednostnění zaměstnání</p>	<p>Poznatky z průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (1 531 zúčastněných respondentů):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Polovina respondentů průzkumu (tedy studentů, kteří předčasně ukončili studium) pracovala (pracovní poměr, soukromé podnikání) a přes čtvrtinu jich využívalo příležitostné brigády ▪ 70 % pracujících respondentů (466 odpovědí) za silný faktor svého studijního neúspěchu považuje nemožnost skloubit studium a zaměstnání (dále časová náročnost studia, nutnost vydělávat peníze / špatná finanční situace a upřednostnění kariéry)
6	<p>Neúspěšnost z důvodu nedostatečné informovanosti studenta (o povinnostech plynoucích ze SZŘ, o administraci studia atd.)</p>	<p>Poznatky z průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (1 531 zúčastněných respondentů) Silný vliv na předčasné ukončení mělo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Špatné rozvržení průchodu studiem (pro 22 % respondentů) ▪ Nedostatek informací o náplni oboru (pro 12 % respondentů)

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatek jasných informací o podmínkách a pravidlech studia ze strany instituce (pro 12 % respondentů) ▪ Administrativní problémy se studiem (neznalost podmínek studia, chyba v žádosti, nezapsání do semestru...) (pro 8 % respondentů)
7	Neúspěšnost v kombinované formě studia	<p>Fakta – základní populace průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (6 491 studií):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ze 6 491 neúspěšně ukončených studií bylo 1 889 studií kombinované formy (tj. 29 %) <p>Fakta – analýza kombinovaných studií nastoupených v roce 2017 (2 699 studií):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ze 2 699 nastoupených kombinovaných studií jich 33 %, tj. 888, neprošlo přes 1. semestr <p>Poznátky z průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (1 531 zúčastněných respondentů):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovědi na otevřenou otázku (respondent má popsat hlavní důvod nebo souběh významných událostí vedoucích k neúspěšnému ukončení studia): špatná časová organizace studia ze strany MU, nemožnost dojíždění, neochota komunikovat ze strany vyučujících atd. ▪ 80 % respondentů kombinované formy (339 osob) opustilo studium jimi preferovaného oboru i fakulty
8	Neúspěšnost z důvodu nedostatků či překážek na straně univerzity	<p>Příčiny neúspěšnosti ze strany instituce pohledem garantů Bc. a dl. Mgr. studijních oborů (146 zúčastněných garantů – 91% návratnost):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečný zájem uchazečů ke studiu (přijímání i studenti, kteří nemají dostatek předpokladů pro studium) (dle 51 % resp.) ▪ Obsah přijímacího řízení, které dostatečně neověřuje to, co je pro úspěšnost v daném oboru nezbytné (dle 36 % resp.) ▪ Kumulace povinných náročných předmětů v jednotlivých semestrech či v závěru studia (dle 12 % resp.) ▪ Převaha teoretických předmětů nad předměty prakticky zaměřenými, které studenti v oboru očekávají (dle 10 % resp.) <p>Fakta – analýza míry přijetí a zápisů po oborech MU (uchazeči a studenti Bc., dl. Mgr. a NMgr. oborů zapsaní do akademického roku 2017/2018):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Míra přijetí na MU (podíl přijatých studií z těch, která se dostavila k přijímacímu řízení) činí 49 %, na univerzitě jsou obory s mírou přijetí pod 10 % (tedy vysoce výběrové), ale i obory s mírou přijetí 100 % ▪ Průměrný percentil TSP přijatých studií na MU je 68, na univerzitě jsou obory, kde percentily přijatých studentů dosahují i hodnot nižších než 10 <p>Poznátky z průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (1 531 zúčastněných respondentů):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ 30 % neúspěšných zaznamenalo špatnou organizaci studia

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ 13 % neúspěšných označilo „absenci pomoci ze strany instituce (studijní oddělení, vyučující...)“ ▪ 12 % neúspěšných mělo zásadní rozpory s konkrétním(i) vyučujícím(i) ▪ 12 % neúspěšných zaznamenalo nedostatek jasných informací o podmínkách a pravidlech studia ze strany instituce ▪ 12 % neúspěšných zaznamenalo nedostatek informací o náplni oboru
9	Nestandardní průchod studiem (prodlužování studia nad jeho standardní dobu, tedy nedostudování v očekávané době)	<p>Fakta – statistiky úspěšného ukončování studií nastoupených v letech 2005/2006 až 2011/2012 (zdroj: Manažerská data, IS, export 11. 9. 2018):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Průměrně pouze 30 % všech studií MU absolvuje studium ve standardní době, dalších cca 17 % absolvuje v delším období, zbytek není dokončeno úspěšně <ul style="list-style-type: none"> ○ Bc. studia: ve standardní době úspěšně absolvuje 25 %, dalších 14 % v delším období ○ DI. Mgr. studia: ve standardní době úspěšně absolvuje 39 %, dalších 16 % v delším období ○ NMgr. studia: ve standardní době úspěšně absolvuje 44 %, dalších 25 % v delším období ○ Ph.D. studia: ve standardní době úspěšně absolvuje 4 %, dalších 17 % v delším období
10	Neúspěšnost z důvodu volby jiné vysoké školy	<p>Fakta – základní populace průzkumu předčasného ukončování studií 2017–2018 (6 491 studií):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ V 1. semestru končí v Bc. studiu 48 % ze všech neúspěšných Bc. studií, 37 % v dl. Mgr. a 44 % v NMgr. ▪ V Bc. studiu se mezi neúspěšnými studii jedná ve 30 % o studia ukončená v 1. semestru a zároveň zcela bez kreditů, u dlouhých Mgr. je 24 % z neúspěšných v 1. semestru a bez kreditů, u NMgr. 28 % z neúspěšných v 1. semestru a bez kreditů <p>Fakta – Volba VŠ (uchazeči do Bc. a dlouhých Mgr. stud. programů podle případného zápisu k 31. 10. 2017, FO, občané ČR, sledované období 1. 11. 2016 – 31. 10. 2017, zdroj: MŠMT):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Z přijatých uchazečů se jich na MU zapíše 74 % ▪ Na UK 90 %, UPOL 82 %, VUT 77 % <p>Fakta – Volba úspěšných uchazečů mezi VŠ (uchazeči do Bc. a dlouhých Mgr. stud. programů podle případného zápisu k 31. 10. 2017, FO, občané ČR, sledované období 1. 11. 2016 – 31. 10. 2017, zdroj: MŠMT):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Z přijatých uchazečů na MU i UK se jich zapíše: na MU 18 %, na UK 56 %, na obě 7 % ▪ Z přijatých uchazečů na MU i UPOL se jich zapíše: na MU 24 %, na UPOL 50 %, na obě 5 % ▪ Z přijatých uchazečů na MU i VUT se jich zapíše: na MU 34 %, na VUT 35 %, na obě 8 %